Wajnberger-Rumkowska Regina

Kategorie: Biografie

Urodziła się 22 maja 1907 r. w Łodzi. Żona Przełożonego Żydów w Litzmannstadt-Getto (wyszła za niego za mąż 27 grudnia 1941 r.). W 1931 r. ukończyła Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Od najmłodszych lat cechowało ją dążenie do samodzielności – po ukończeniu szkoły średniej, nie chcąc być zależną od swoich zamożnych rodziców, ukończyła prywatne kursy handlowe i rozpoczęła pracę w jednej z łódzkich firm. Kontynuowała ją w trakcie studiów oraz jeszcze przez półtora roku po uzyskaniu dyplomu, aż do chwili, gdy została aplikantką w łódzkim sądzie.

W Gminie rozpoczęła pracę 26 stycznia 1940 r. Na początku została pracownicą w sekretariacie Prezydium, następnie przeniesiono ją do Wydziału Zdrowia, gdzie pracowała do 1 kwietna 1940 r. Po przerwie trwającej do 1 czerwca 1940 r. została zatrudniona przez Prezesa Rumkowskiego na stanowisku radcy prawnego i pracowała na Ba?uckim Rynku (vide) . Wraz z powstaniem gettowego Sądu została obrońcą. Funkcję tę pełniła do listopada 1941 r.

27 grudnia 1941 r. wyszła za mąż za Prezesa Rumkowskiego i pracowała na swoim pierwotnym stanowisku do początku maja 1942 r., kiedy to na własne życzenie została przeniesiona do Wydziału Kuchen. Pracy tej poświęciła się bez reszty. Często dokonywała inspekcji kuchen, bacznie zwracając uwagę na ich stan sanitarny i jakość wydawanych przez nie potraw. Dzięki temu działalność kuchen stała na właściwym poziomie. Pod koniec stycznia 1943 r., kiedy w sądzie gettowym powstał Wydział Rozwodów, Regina Wajnberger została obrońcą w sprawach rozwodowych.

Szczególne warunki życia w getcie: głód, bieda, konieczność dzielenia mieszkań z innymi ludźmi, brak higieny, stawały się przyczyną małżeńskich kłótni i wiodły do sądu ludzi, którzy w normalnych czasach i w normalnych warunkach zestarzeliby się ze sobą w zgodzie. Jeśli pozew o rozwód był wynikiem specyfiki egzystencji w getcie, Wajnberger zawsze brała w obronę

pozwanego i z żelazną logiką oraz krasomówczym talentem odrzucała zarzuty powoda. Rzadko kiedy dopuszczała do wydania zgody na rozwód, zwłaszcza jeśli para miała dzieci i rozstanie rodziców mogło negatywnie wpłynąć na ich dalszy rozwój. W Wydziale Kuchen Wajnberger pracowała do października 1943 r. Następnie została urzędniczką w Wydziale Bieliźniarskim, a potem Metalowym. Jednocześnie piastowała urząd obrońcy w Sądzie gettowym.

Józef Zelkowicz

Córka Arona i Frajdy z d. Maliniak. Ukończyła gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Łodzi. Studia na Uniwersytecie Warszawskim rozpoczęła w 1925 r. Przed wojną rodzina Wajnbergerów mieszkała przy ul. 6 Sierpnia 37. W getcie Regina mieszkała początkowo z ojcem Aronem (1873 – 5 maja 1943) i bratem Izydorem (1903 – 1 września 1942) przy ul. Żytniej 6/12 i Zgierskiej 21/10. Po ślubie z Rumkowskim przeprowadziła się z ojcem do mieszkania przy ul. Łagiewnickiej 63. Od marca 1944 r. mieszkała z Rumkowskim na Marysinie.

Źródła

Encyklopedia, s. 224-225; AUW, RP RP 20867, Akta studenckie R. Wajnberger.

Tagi

administracja żydowska aprowizacja kobiety życie codzienne

Data aktualizacji: 07-11-2026

Data dodania: 10-05-2025